

NORSK LOVTIDEND

Utgitt etter offentlig tiltak ifølge lov av 1 april 1876.

Nr. 12	Utgitt 29 mars	1946
Innhold.		Side
Lov om kontroll med og avgift av olivinstein		103
Res. om ikrafttreden av forannevnte lov, og fastsettelse av forskrifter m. v.		104
Skr. om tillegg til bestemmelse om bevillingsplikt for ervervsmessig motorvognkjøring uten rute		106
Bestemmelse om plikt for forhandlere til å motta utslitte sykkel-slangar ved salg av nye		106
Skr. om opphevelse av forordn. om rasjonering og omsetn. av sykler m. v.		107
» om ny vedtekt til § 93 i bygningsloven for Hamar		107
» om at bygningsloven og brannloven skal gjøres gjeldende for et område av Skånevik		107
» om vedtekter til bygningsloven for Sortland bygningskommune		108
» om utvidelse av Gjøvik byggebelte		110
» om avvikling av okkupasjonslovgivningen		110
» om forbud mot dyrking av erter i Eide		112
» om endr. av feieregulativet for Halden		112
» om do. for Sandar		112
Midlert. lov om pålegg til trykkerier om å overta offentlige tryk-ningsarbeider		113
Lov om midlertidig stønad til arbeidsuføre sjømenn m. v. som under krigen har vært i norsk eller alliert tjeneste		113
Mellembels lov um høve til å drive visse handverk utan å fylle vil-kåri etter handverkslovi		115
Lov om fiendegods o. a.		116
Res. om forbud mot fangst m. v. av sel eller klappmyss		121

Lov om kontroll med og avgift av olivinstein. 1 mars.

VI HAAKON, Norges Konge, gjør vitterlig:

Nr. 4.

at Oss er blitt forelagt Stortingets vedtak av 15 februar 1946 sålydende:

§ 1. Som olivinstein anses i nærværende lov — foruten olivin-stein og olivinsand — også dermed beslektete magnesiumsilikat-berg-arter. Kongen kan fastsette hvilke bergarter skal anses beslektet med olivinstein.

§ 2. Kongen kan utferdige forskrifter siktende til å innskrenke eller hindre salg eller forsendelse eller nyttiggjørelse på stedet av olivinstein som ikke er av nærmere bestemt kvalitet.

Kongen kan herunder forby salg eller forsendelse av olivinstein,

1 mars. såfremt varen ikke tilfredsstiller de forskrifter som måtte være utfordiget i henhold til denne paragrafs første ledd.

§ 3. Av all olivinstein som brytes skal produsenten betale avgift til statskassen etter den skattebeslutning som gjelder til enhver tid.

Kongen kan utferdige forskrifter om beregningsmåten og innkrevningen.

Handelsdepartementet kan tillate at avgiften settes lavere for olivinstein som bevislig er brukt innenlands, likesom det kan tillate at olivinstein, som er brukt til andre formål enn til ildfast materiale, fritas for avgift.

§ 4. De myndigheter, hvem kontrollen overdras, skal ha adgang til ethvert lager eller opplag av olivinstein og til ethvert sted, hvor varen utvinnes, bearbeides, eller brukes eller forsendes.

De har rett til å utta prøver til undersøkelse og til å kreve de opplysninger som er nødvendige for kontrollens gjennomførelse.

Med de begrensninger, som følger av deres tjenesteplikter, skal de bevare taushet om de drifts- og forretningsforhold, som de blir kjent med under sitt arbeid.

§ 5. Forsøkt eller fullført overtredelse av denne lov, eller av forskrifter utfordiget i medhold av den, eller medvirkning hertil, straffes med bøter inntil kr. 50 000.

§ 6. Denne lov trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.

Ti har Vi antatt og bekreftet, liksom Vi herved antar og bekrefter samme som lov, under Vår hånd og rikets segl.

Gitt på Oslo slott 1 mars 1946.

HAAKON.

(L. S.)

Einar Gerhardsen.

Leif Østern.

22 mars.

Kongelig resolusjon.

I medhold av lov om kontroll med og avgift av olivinstein av 1 mars bestemmes:

1. Lov om kontroll med og avgift av olivinstein settes i kraft straks.
2. Det utfordiges nedenfor nevnte forskrifter om kvalitetskontroll av olivinstein.
3. Det utfordiges nedenfor nevnte forskrifter om beregningsmåten og innkrevningen av avgift av olivinstein.
4. Handelsdepartementet bemyndiges til å utfordige de forskrifter som for øvrig er nødvendig for gjennomføring av loven.

Forskrifter om kvalitetskontroll av olivinstein.

22 mars.

§ 1. Det er forbudt å selge, forsende eller å nyttiggjøre på stedet olivinstein som ikke er av den kvalitet som er nevnt i § 2.

§ 2. Olivinstein kvalitet A skal bestå av praktisk talt ren, ikke serpentinisert olivin. Minst $\frac{4}{5}$ av hvert enkelt steinstykke skal bestå av slik olivin. Uttatte gjennomsnittsprøver, tørret ved 100° C, skal inneholde minst 49 % magnesiumoksyd i form av silikat. Videre ikke mer jern ialt en tilsvarende 7 % jernoksydul og ikke mer aluminium ialt enn tilsvarende 0,6 % aluminiumoksyd. Glødetap høyst 1,3 %.

Olivinstein kvalitet B skal ligge nær opp til kvalitet A. Uttatte gjennomsnittsprøver, tørret ved 100° C, skal inneholde minst 47,5 % magnesiumoksyd i form av silikat. Videre ikke mer jern ialt enn tilsvarende 8 % jernoksydul og ikke mer aluminium ialt enn tilsvarende 1,2 % aluminiumoksyd. Glødetap høyst 1,3 %.

§ 3. Bestemmelsene i §§ 1 og 2 gjelder ikke for olivinstein som beviselig brukes innenlands til bygging av hus eller gjerder eller til fyllmateriale på veier, broer og kaier. Handelsdepartementet kan for øvrig meddele fritagelse fra disse bestemmelser når det gjelder olivinstein som brukes til formål, hvor magnesiumprosenten ikke har noen betydning eller når andre særlige omstendigheter taler for det.

Forskrifter om avgift av olivinstein.

§ 1. Produsenter av olivinstein skal erlegge en avgift til statskassen, regnet pr. tonn produsert olivinstein, som forsendes eller som nyttiggjøres på stedet.

Det er forbudt å forsende eller å nyttiggjøre på stedet olivinstein forinnten det er stillet en av Handelsdepartementet godkjent sikkerhet for at pliktig avgift vil bli betalt.

§ 2. Avgiften fastsettes ved skattebeslutning av Stortinget.

§ 3. For olivinstein som beviselig er brukt innenlands til ildfast materiale, kan Handelsdepartementet tillate at avgiften pr. tonn stein settes lavere enn den i foregående paragraf nevnte avgift.

Ifall olivinsteinen bevislig er brukt til andre formål enn til ildfast materiale, kan Handelsdepartementet likeledes tillate at avgiften regnes etter en lavere sats eller at avgiften bortfaller.

§ 4. Fritatt for avgift er olivinstein som beviselig brukes innenlands til bygging av hus eller gjerder eller til fyllmateriale i veier, broer og kaier. Handelsdepartementet kan for øvrig sette en lavere avgift eller helt frita for avgift når det gjelder olivinstein som brukes til formål, hvor magnesiumprosenten ikke har noen vesentlig betydning eller når andre særlige omstendigheter taler for det.

§ 5. Avgiften beregnes årlig av Handelsdepartementet på grunnlag av oppgaver som produsenten sender til Handelsdepartementet

22 mars. innen utgangen av mars måned. Produsenten skal føre en bok, hvori fortløpende innføres art og mengde av 1) utbrutt stein. Utskjeidet olivinstein av: 2) kvalitet A, 3) kvalitet B, 4) olivinstein vraket, og 5) stein som regnes som unyttig. Videre oppgave over hva det av hver sort olivinstein er avsendt eller nyttiggjort på stedet.

Avgiften forfaller til betaling 4 uker etter at produsenten har mottatt oppgave fra departementet om dens størrelse. Fra forfall regnes 5 % årlig rente til betaling skjer. Såframt avgiften ikke dekkes av den stillede sikkerhet, skal avgiften inndrives ved utpanting.

13 mars. **Skrivelse fra Samferdselsdepartementet.**

(Tillegg til Arbeidsdepartementets (nå Samferdselsdepartementets) skrivelse av 29 januar 1946 om bevillingsplikt for ervervsmessig motorvognkjøring uten rute.)

I medhold av lov om motorvogner § 21, avsnitt II, annet ledd, fastsettes at ovennevnte bestemmelse av 29 januar 1946 også gjelder sammenslutninger som uten å ha fortjeneste som formål driver kjøring for medlemmene med motorvogn uten rute.

De innskrenkende bestemmelser for ervervsmessig motorvognkjøring uten rute som er fastsatt før ovennevnte datum, oppheves.

13 mars. **Bestemmelse om plikt for forhandlere til å motta utslitte sykkelslanger ved salg av nye.**

(Gitt av Forsynings- og gjenreisningsdepartementet 13 mars 1946 i medhold av lov nr. 5 av 14 mai 1917 om foranstaltninger til å sikre og ordne landets forsyning med livsformødenheter og andre varer og kongelig resolusjon av 26 januar 1945.)

I. Det er forbudt for forhandler å selge eller på annen måte overdra sykkelslanger til forbruker uten at denne samtidig innleverer tilsvarende antall utslitte sykkelslanger.

Ved utgangen av hver måned skal forhandlerne straks sende de utslitte sykkelslanger som forbrukerne har innlevert, til nærmeste samlested opprettet av sykkelforhandlerne. Sendingene skal tydelig merkes med forhandlerens navn og adresse. Frakten til samlestedet utlegges av dette. Forsendelsen skal skje på billigste måte. Samlestedet gir forhandlerne kvittering på fastsatt skjema for de innsendte slanger og videresender slangene til A/S Askim Gummiwarefabrikk, Askim, samlet i en sending ved hver måneds utgang. Slangene skal være merket slik at det tydelig framgår hvilke slanger hver forhandler har sendt inn. Frakten fra samlestedet og den frakt dette har lagt ut for forsendelsene fra forhandlerne, betales av A/S Askim Gummiwarefabrikk.

II. Bestemmelsen trer i kraft 20 mars 1946.

Skrivelse fra Forsyningsdepartementet.

13 mars.

I medhold av provisorisk anordning om okkupasjonslovgivningen vedrørende forsyning og rasjonering av livsformødenheter og andre varer av 26 januar 1945 § 1, første ledd, og kongelig resolusjon av 12 juni 1945 om bemyndigelse for Forsynings- og gjenreisningsdepartementet i henhold til nevnte anordning, fastsettes at forordning om rasjonering og omsetning av sykler og sykkelgummi av 9 mars 1943 skal opphøre å gjelde fra og med 20 mars 1946.

Skrivelse fra Forsyningsdepartementet.

15 mars.

I henhold til § 3 i lov om bygningsvesenet av 22 februar 1924, stadfester departementet vedtak av det midlertidige kommunestyre i Hamar i møte 19 juli 1945 om ny vedtekt til § 93 i bygningsloven for Hamar. Vedtektene lyder etter endringen slik:

1) I de strøk av byområdet, hvor trebygninger ikke må oppføres, skal enhver bygning oppføres med ildfaste etasjeskillere og brannsikker innredning. Loftsruer skal utføres med netting vegger.

2) Bygning med 4 eller flere etasjer eller bygning, hvis høyde fra terreng eller regulerte gatehøyde til overkants gesims overstiger 12½ meter skal ha ildfaste tak. Varetak over flatt tak kan tillates utført som tretak med ildsikker tekking. Tretaket må dog ikke føres nærmere gesimsens forkant enn 1 meter. Lagerbygninger skal såframt det ikke legges loftsgolv (ildfast) ha ildfaste tak, uansett etasjeantall.

3) Punkt d i vedtekt til bygningslovens § 74 gjelder tilsvarende.

Skrivelse fra Forsyningsdepartementet.

15 mars.

I henhold til § 1 i lov om bygningsvesenet av 22 februar 1924 og § 64 i lov om brannvesenet av 15 august 1908, bestemmer departementet at bygningsloven og brannloven skal gjøres gjeldende for et område av Skånevik herred, Hordaland fylke, innenfor disse grensene:

Grensen begynner i et punkt i strandlinjen, 80 m nordøst for Kaninholmens østlige ende og går i rett linje mot sørøst til + i fjell, 195 m fra utgangspunktet. Herfra rett i sør til et punkt hvor skiftedammen for Skånevik Prestegård, gnr. 100 bnr. 1 og gården Asheim, gnr. 101 bnr. — tar sin begynnelse ved bøgarden og videre i sørvestlig retning langs skiftedammen mellom nevnte gårder til Valdreelven.

Videre i sørvestlig retning til «Purkehaugen» (haugen rett overfor Johannes Flatlands hus) og derfra i vest-nordvestlig retning til

15 mars. høyeste punkt på Hokkelshaug, og videre i nordvestlig retning til + i fjell på Solhaug.

Herfra i nord-nordøstlig retning til sjøen ved Nils Ytrenes hus og videre langs strandlinjen tilbake til utgangspunktet.

Til området hører dessuten øyene Skåno, Kaninholmen og Pepperen.

Grensene er tegnet inn på et kart som beror i departementet.

15 mars. **Skrivelse fra Forsyningsdepartementet.**

I henhold til § 3 i lov om bygningsvesenet av 22 februar 1924 stadfester departementet med en del endringer vedtak av Sortland bygningskommunestyre i møte 26 oktober 1945 om vedtekter til bygningsloven for Sortland bygningskommune, Nordland fylke.

Vedtektene lyder så:

§ 1. (Bygningslovens § 13.)

Bygningsrådet skal bestå av ordføreren i helserådet, lensmannen, brannsjefen og 3 av bygningskommunens styre valgte medlemmer. Av disse skal minst 1 være bygningskyndig og 1 skal være medlem av bygningskommunens styre.

§ 2. (Bygningslovens § 57.)

For oppmålinger og arealberegninger av eiendom eller tomt betales:

Areal under 500 m² kr. 15

» fra 500 m² til 1 000 m² » 20

» fra 1 000 m² til 2 000 m² » 25

og videre kr. 5 for hvert overskytende 500 m².

For tegning av kart og gjenpart av dette og bekreftet utskrift betales kr. 10. I denne betaling er innbefattet redskapshold og materialer.

For frammøte til begjært forretning som ikke kan fremmes av årsak som administrator ikke er skyld i, betales kr. 10.

For kartvitne betales kr. 5, uansett tid anvendt til oppmålingen.

For påvisning av tomtegrensar og gatelinjer etter foranstående målebrev betales for hvert bnr. kr. 5.

For retting av feil i kart og forretning som ikke skyldes administrator, betales kr. 10.

§ 3. (Bygningslovens § 61.)

Ingen grunn må bebygges med bygning bestemt til varig opphold for mennesker uten at det til enhver tid er adgang til godt og tilstrekkelig drikkevann. I tvisttilfelle avgjøres spørsmålet av helserådet.

15 mars.

§ 4. (Bygningslovens § 63.)

Etter innhentet uttalelse fra helserådet og i tilfelle fra brannstyret kan bygningsrådet forby at opplag eller bedrifter som beinmel-, sildemel- og guanofabrikker, verksteder for biler eller båter, revegårder, forlystelsesetablissementer og bedrifter som kan jevnføres med disse med hensyn til ulemper ved røyk, støy og lukt, anlegges innen bygningskommunen.

Bensinstasjoner og tankanlegg må ikke anlegges uten bygningsrådets tillatelse. Foruten de i bygningslovens § 63,1 omhandlede hensyn til de omboende skal det ved bedømmelsen av om tillatelse bør gis til anlegg av bensinstasjon og tankanlegg også tas hensyn til hvorvidt anlegget vil virke generende for ferdselen eller er skjemmende for vedkommende strøk.

§ 5. (Bygningslovens § 97.)

Etter bygningsrådets nærmere bestemmelse kan det påbys at det på tak anbringes snøfangere og stiger av ildfast materiale for brannvesenet.

§ 6. (Bygningslovens § 98.)

Takvann skal så vidt mulig avledes direkte til kloakk. Avgjørelsen tilligger bygningsrådet.

§ 7. (Bygningslovens § 112.)

Stall, fjøs eller grisehus kan ikke oppføres eller innredes i de tettere bebyggede strøk uten særskilt tillatelse av bygningsrådet etter at helserådets uttalelse er innhentet.

§ 8. (Bygningslovens § 137.)

Ethvert byggeforetagende skal foreståes av en av bygningsrådet godkjent fagmann som er ansvarlig for arbeidets riktige og fagmessige utførelse.

Herfra kan bygningsrådet dispensere når det finner at arbeidets art eller ringe omfang gjør det ubetenkelig.

§ 9. (Bygningslovens § 144.)

Ved innsendelse av byggemeldinger og for disses behandling betaler anmelderen kr. 10.

For tilsyn med oppførelse av nye bygninger i en etasje med bebygd grunnflate som nedenfor anført, betales:

Inntil 50 m ²	kr. 10
Fra 50 m ² til 100 m ²	» 15
» 100 m ² til 150 m ²	» 20

og videre kr. 10 for hver 50 m². For bygg med flere etasjer beregnes et tillegg til anførte gebyrer med 20 % for hver etasje mer enn en. 1½ etasje regnes for 2 etasjer. For tilsyn med forandringer i eldre bygninger betales halvparten av de for nybygninger fastsatte gebyrer.

15 mars. For tilsyn med oppførelse av røykpipe, kanal, dampkjel, bakerovn, samt montering av varmeapparat, bensin- eller oljemotor i gammel bygning betales kr. 5.

Gebyrene beregnes av bygningsrådet og betales forskuddsvis til bygningskommunens kasserer.

§ 10. (Bygningslovens § 146.)

Helserådet kan påby foranstaltninger for avledning av grunn-, over- og spillvann fra alle tomter også slike som ikke er eller aktes bebygde.

§ 11. (Bygningslovens § 150.)

Enhver huseier har å sørge for reinhold og belysning av gårdsrom, ganger og trapper. Ubebygde tomter skal av vedkommende eier holdes i ryddig og ordentlig stand etter helserådets nærmere pålegg.

18 mars. **Skrivelse fra Forsyningsdepartementet.**

I medhold av § 1 i lov om bygningsvesenet av 22 februar 1924 bestemmer departementet herved at Gjøvik byggebelte i Vardal herred, Opland fylke, skal utvides i samsvar med herredsstyrets vedtak om dette i møte 26 januar 1946.

Grensen for den nye del av byggebeltet er vist på et kart som er sendt inn til departementet, og er for øvrig bestemt ved nedrammede peler. Grensen begynner i sør-vestre hjørne av Kråkjordet, fastlagt ved grensepel nr. 1 som står i gjerdeskillet mot Sogstad gård, følger dette gjerde i nord-vestlig retning til vegen Eikediket—Mehlum til grensepel nr. 2, som står i østre vegkant i gjerdeskillet mellom Sogstad og Fredheim. Herfra følger grensen vegens østre side i nord-østlig retning til grensepel nr. 3 som står på nordre side i veggvingen ca. 100 meter vestenfor Fagereng. Herfra går grensen i samme retning til grensepel nr. 4 som står i vestre hjørne av låvebygning på Høienhall. Herfra følger grensen i nordlig retning østre side av vegen til Tranberg ca. 500 meter til grensepel nr. 5 som står i østre vegkant. Herfra går grensen i nord-østlig retning til grensepel nr. 6 som står i gjerdeskillet mellom Hunn og Bjørnsveen ca. 10 meter nordenfor tilløpsstillas for Tranbergbakken. Herfra følges grenseskillet mellom Hunn og Bjørnsveen til grensepel nr. 7 som står i østre vegkant av gamle Trondhjemsveg. Herfra følger grensen det opprinnelige byggebeltets vestre grense tilbake til utgangspunktet.

19 mars. **Skrivelse fra Justisdepartementet om avvikling av okkupasjonslovgivningen.**

I henhold til provisorisk anordning om okkupasjonslovgivningen av 26 januar 1945 § 1 nr. 2, første punktum, jfr. kongelig resolusjon samme dag om bemyndigelse for Justisdepartementet i samnhøve

med nevnte anordning, har departementet fastsatt at etternevnte 19 mars. bestemmelser skal opphøre å gjelde fra 1 april 1946:

1940.

- 19 sept. Midlert. bestemmelser om tillegg til lov om Norges bank av 23 april 1892 med senere tilleggslover.
- 23 sept. Bestemmelse om lospengene ved losvekthold i innenskjærs farvann.
- 15 okt. Forordning om forandring i lov om betalingsutjevning av 31 mai 1935 nr. 2 med tilleggslov av 13 mai 1938 nr. 4.

1941.

- 2 jan. Forordning om endring i de midlert. bestemmelser av 19 september 1940 om tillegg til lov om Norges bank av 23 april 1892 med senere tilleggslover.
- 26 mars. Forordning om tillegg til reglementet for kystloser av 3 oktober 1930.
- 13 juni. Forordning om Statens gymnastikkskole.
- 1 juli. Forordning om tillegg til § 1 i lov av 14 februar 1930 om kystloser og kjentmenn.
- 6 des. Forordning om forskrifter om ekstraordinære sikringsforanstaltninger på skip i krigsfarvann.

1942.

- 17 jan. Forordning om endring i § 9 i instruksjon om losvesenet fastsatt ved kongelig resolusjon av 17 oktober 1930.
- 5 mars. «Lov» om tillegg til § 40 i lov om losvesenet av 14 februar nr. 4. 1930.
- 21 mars. Forordning om forskrifter om effekterstatning til los og losgutter.
- 26 mars. Beslutning om anvendelse av Mulktfondets renter.
- 26 mars. «Lov» om Lånefondet for sjømenns pårørende.
nr. 6.
- 7 april. Forordning med bestemmelser om ytelse av lån m. v. i henhold til § 7 i «lov» om Lånefondet for sjømenns pårørende av 26 mars 1942.

1943.

- 25 febr. «Lov» om utbetaling av visse tillegg for folkeskolelærere nr. 2. m. fl.
- 24 juni. Beslutning om endring av forskrifter av 1 september 1939 om ekstraordinære redningsredskaper på skip i krigsfarvann.
- 7 aug. Forordning om endringer i reglementet for kystloser av 3 oktober 1930.

- 19 mars. 2 sept. «Lov» om tillegg til sjødyktighetsloven.
nr. 2.
2 sept. Forordning om forminskelse av fribord på skip.
9 sept. Beslutning om tillegg til tariff for oppkreving av gebyrer
til statskassen for besiktigelser som utføres av skips-
kontrollen.

1944.

- 16 mars. «Lov» om endring i «lov» om utbetaling av visse tillegg
nr. 1. for folkeskolelærere m. fl. av 25 februar 1943.

- 19 mars. Skrivelse fra Landbruksdepartementet om forbud mot
dyrking av erter i Eide herred, Aust-Agder fylke.

I medhold av lov av 21 juli 1916 om bekjempelse av skadeinsekter
og plantesykdommer og kongelig resolusjon av 8 februar 1946 be-
stemmes:

1. Ertegallmyggen (*Contarinia pisi* Winn) skal anses farlig for
planter.

2. I 1946 er det forbudt å dyrke erter av ethvert slag unntatt
blomstererter (*Lathyrus odoratus* L.) innenfor følgende områder i
Aust-Agder fylke:

Alle bruk i Eide herred unntatt Haneto, gnr. 33, bnr. 5.

3. Erter som dyrkes i strid med det nedlagte dyrkningsforbud,
besørger tilintetgjort på dyrkerens kostnad.

4. Alle bruk innenfor det nevnte karanteneområde skal kon-
trolleres innen utgangen av juni måned 1946. Kontrollen iverksettes
etter direktiver fra Statens plantepatologiske institutt som skal god-
kjenne kontrollørene.

5. Overtredelse av dyrkningsforbudet er straffbart og skal an-
meldes av kontrollørene.

- 19 mars. Skrivelse fra Forsyningsdepartementet.

I henhold til § 19 i lov om brannvesenet av 15 august 1908 god-
kjennes med dette endring av feieregulativet for
Halden slik at takstene nå blir følgende:

Piper 1 etasje	kr. 0,75
» 2 »	» 1,00
» 3 »	» 1,25
» 4 »	» 1,50
» 5 »	» 1,75
Anbringere	» 0,50

- 19 mars. Skrivelse fra Forsyningsdepartementet.

I henhold til § 19 i lov om brannvesenet av 15 august 1908 god-
kjennes med dette endring av feieregulativet for

Sandar herred, Vestfold fylke, slik at takstene nå blir følgende: 19 mars.

Skorstein eller loddpipe gj. 1 etasje	kr. 1,25
—»— » 2 »	» 1,50
—»— » 3 »	» 1,75
—»— » 4 »	» 2,00
For anbringere og trukne rør betales	» 0,50

Midlertidig lov om pålegg til trykkerier om å overta offentlige trykningsarbeider. 22 mars. Nr. 1.

VI HAAKON, Norges Konge, gjør vitterlig:

at Oss er blitt forelagt Stortingets vedtak av 26 februar 1946 sålydende:

I.

§ 1. Når det er tvingende nødvendig for i rett tid å få trykt skriftstykker og liknende av offentlig interesse kan vedkommende departement eller den dette bemyndiger pålegge trykkerier å overta trykningsarbeidet foran andre oppdrag som de har tatt på seg.

Den som overtrer pålegg gitt etter denne lov eller medvirker til det, straffes med bøter.

II.

§ 2. Denne lov trer i kraft straks.

Ti har Vi antatt og bekreftet, liksom Vi herved antar og bekrefter samme som lov, under Vår hånd og rikets segl.

Gitt på Oslo slott 22 mars 1946.

HAAKON.

(L. S.)

Einar Gerhardsen.

Leif Østern.

Lov om midlertidig stønad til arbeidsuføre sjømenn og etterlatte etter sjømenn som under krigen har vært i norsk eller alliert tjeneste. 22 mars. Nr. 2.

VI HAAKON, Norges Konge, gjør vitterlig:

at Oss er blitt forelagt Stortingets vedtak av 9 mars 1946 sålydende:

§ 1. Midlertidig stønad etter denne lov ytes inntil videre:

1. Norsk sjømann som før 8 mai 1945 i minst 6 måneder har vært i fart for de allierte på norsk eller utenlandsk skip og som er minst 20 % arbeidsufør på grunn av sykdom eller skade oppstått under krigen 1940—1945.

- 22 mars. 2. Norsk sjømann som på grunn av alder eller andre årsaker under
Nr. 2. krigen 1940—1945 har fått midlertidig pensjon i utlandet av en norsk institusjon.
3. Enke (hustru) og barn under 16 år til norsk sjømann som har eller må antas å ha vært i fart som nevnt i punkt 1 og er avgått ved døden eller er savnet.

Det samme gjelder hustru som lever skilt fra sjømann som nevnt i punkt 1, når denne er død eller savnet under krigen og hustruen hadde krav på underhold av ham.

4. Slektninger i rett oppstigende linje, når sjømann som nevnt i punkt 1 var deres vesentlige forsørger og er avgått ved døden eller er savnet.

5. Uansett foranstående regler kan vedkommende departement etter søknad bestemme at sjømanns hustru og barn under 16 år skal ytes stønad når ekteskapet, uten at hustruens samtykke forelår, er oppløst i medhold av provisorisk anordning av 15 april 1942.
- § 2. Stønad etter denne lov ytes ikke for skader som:

- a) erstattes etter lov av 24 juni 1931 om ulykkestrygd for sjømenn § 11, jfr. kongelig resolusjon av 21 mai 1937 eller anordningene om krigspensjonering av 4 mai 1945 for militærpersoner, og av 18 mai 1945 for sivilpersoner,
- b) erstattes med tilsvarende ytelse fra utenlandsk hold.

Stønad ytes heller ikke til:

- c) sjømenn som på grunn av uverdige forhold under krigen er blitt nektet tjenestegjøring i den norske handelsflåte eller i norske institusjoner i utlandet,

- d) etterlatte som under krigen har inntatt en unasjonal holdning.

§ 3. Stønaden ytes bare til personer her i riket og tilstås etter reglene i §§ 6, 7 og 8 i lov om ulykkestrygd for sjømenn av 24 juni 1931.

Ved beregning av ytelse som etter de nevnte paragrafer skal fastsettes på grunnlag av arbeidsfortjenesten, settes denne til kr. 4 000 pr. år.

§ 4. I stønad etter denne lov skal det gjøres fradrag for ytelser som vedkommende i anledning av arbeidsuførheten eller tapet av forsørger får etter lov om syketrygd eller lovene om ulykkestrygd for sjømenn, fiskere, industriarbeidere eller fra utenlandsk hold. Likeledes fragår bidrag som oppebæres av fraskilt hustru, jfr. § 1, punkt 5.

Blir vedkommende senere tilkjent ytelser som nevnt i foregående ledd eller i § 2 a eller b, skal stønad etter denne lov betales tilbake med et beløp som svarer til den ytelse han således blir tilkjent for samme tidsrom.

§ 5. Stønadsordningen administreres av Rikstrygdeverket med

Rikstrygdeverkets tilsynskontor (trygdekassene) som lokale organer. 22 mars.
Lov om ulykkestrygd for sjømenn av 24 juni 1931 med endringer Nr. 2.
får tilsvarende anvendelse så langt den passer og ikke strider mot
bestemmelsene i denne lov.

§ 6. Rikstrygdeverkets vedtak etter denne lov kan bringes inn
for den ankenemnd som er nevnt i kap. IX i lov om ulykkestrygd
for sjømenn av 24 juni 1931.

§ 7. Sosialdepartementet kan gi nærmere forskrifter til gjen-
nomføring av denne stønadsordning.

§ 8. Utgiftene til stønad etter denne lov og administrasjons-
utgiftene bæres av statskassen.

§ 9. Stønadsordningen gjelder med tilbakevirkende kraft fra
1 januar 1946 og inntil Stortinget annerledes bestemmer.

Ti har Vi antatt og bekreftet, liksom Vi herved antar og bekrefter
samme som lov, under Vår hånd og rikets segl.

Gitt på Oslo slott 22 mars 1946.

HAAKON.

(L. S.)

Einar Gerhardsen.

Leif Østern.

Mellombels lov um høve til å drive visse hand- 22 mars.
verk utan å fylle vilkåri etter handverkslovi Nr. 3.
frå 25 juli 1913.

VI HAAKON, Noregs Konge, gjer kunnigt:

at Oss er fyrelagt vedtak frå Stortinget frå 9 mars 1946 som
lyder so:

§ 1. Når serlege tilhøve i ei kommune gjer at det trengst og
kommunestyret søker um det, kan Kongen fastsetja at den som fær
løyve til det av formannskapet, kan gjera visse handverksarbeid
i kommunen. For slik verksemd gjeld ikkje lovi um handverksnæring
frå 25 juli 1913.

Formannskapet kan setja vilkår for løyvet og taka det tilbake
når det er.

Kongen kan gjeva reglar um regulering av og tilsyn med verks-
emd som nokon driv med heimel i denne lovi.

§ 2. Bryt nokon med vilje eller av aktløyse vilkåri som er sette
med heimel i § 1, andre leden, eller fyreseigner gjevne med heimel
i § 1, tridje leden, vert han straffa med bøter.

Brotet vert berre påtala når vedkomande departement eller for-
mannskap krev det.

22 mars. § 3. Denne lovi tek til å gjelda straks og gjeld ut året 1948.
Nr. 3.

Di hev Vi godkjent og stadfest, liksom Vi hermed godkjenner og stadfester dette vedtaket som lov, under Vår hand og riksseget.

Gjeve på Oslo slott 22 mars 1946.

HAAKON.

(L. S.)

Einar Gerhardsen.

Leif Østern.

22 mars. Lov om fiendegods o. a.
Nr. 4.

VI HAAKON, Noregs Konge, gjer kunnigt:

at Oss er fyrelagt vedtak frå Stortinget av 16 mars 1946 som lyder so:

§ 1. Med fiende er i denne lova meint:

- a. Stat som Noreg er i krig med (fiendestat).
- b. Alle som 9 mai 1945 var borgarar i fiendestat kvar dei så bur eller held til.
- c. Juridisk person (selskap, lag, korporasjon, stifting), privat eller offentlig, som i krigstida har havt setet sitt på fiendeområde.
- d. Juridisk person med sete i utlandet utafor fiendeområdet når han var under kontroll av fienden 9 mai 1945, eller då landet der han har sitt sete, kom med i krigen.

Kongen eller den han gjev fullmakt kan fastsetja at andre offentlegrettslege eller privatrettslege rettssubjekt enn dei som er nemnde under a—d, skal reknast for fiendar etter denne lova. På same måten kan det gjerast unnatak frå føresegnene under b—d.

Kongen fastset kva som er fiendeområde etter denne paragrafen.

§ 2. Fiendegods etter denne lova er dei etternemnde eigedomsverde, når dei høyrde til fienden den 9 mai 1945 og ikkje seinare er avhende etter tiltak av norske styremakter:

- a. Fast eigedom, lausøyre, verdepapir og betalingsverde som er her i riket.
- b. Aksjar og andre partar i norske føretak.
- c. Krav på skuldmenn, som har heime her i riket, endå om kravet er knytt til omsetningsskuldbrev, som er utafor riket.
- d. Patent-, mønster- og varemerkerettar, rett til forretningskjennteikn, rett til fotografi og rett til åndsverk, alt så langt dei har rettsvern i Noreg.
- e. Rettar etter trygdeavtale med norsk trygdslag eller med representant (hovudagent) i Noreg for utalandsk trygdslag.
- f. Tinglege rettar og kontraktrettar vedkomande eigedomsverde som nemnt under a—e.

Lova gjeld ikkje for krigsmateriell og annan eigedom, som er

serleg tilskipa for militære føremål, utan det vert fastsett av Kongen 22 mars. eller den han gjev fullmakt. Nr. 4.

§ 3. Fiendegodset vert styrt av Direktoratet for fiende-eigedom (seinare kalla berre direktoratet). Direktoratet vert styrt av ein direktør og eit råd. Direktøren skal ha den daglege leiinga, førebu og gjeva tilråding i saker som skal fram i rådet, og setja i verk dei vedtak som rådet gjer. Kongen gjev nærare organisasjons- og arbeidsføresegnar for direktoratet.

Utgiftene til administrasjon og verksemd vert tekne av dei verde som direktoratet styrer med. For verde som vert frigjevne eller tekne under mellombels styring etter reglane i § 14, fastset Kongen om og kor langt dei skal vera med å bera utgiftene.

§ 4. Det er forbode å betala skuld til fienden eller å avhenda, leggja hefte på, bruka opp eller annleis råda over fiendegods på slik måte, at det kjem bort eller minskar serleg i verde. Direktoratet kan med ålmenne reglar eller serlegt løyve gjera unnatak frå dette forbodet.

Rettshandel i strid med forbodet i førre leden gjeld ikkje. God tru gjev ingen heimel for eigedomsrett eller annan rett til fiendegods. Unnateke er likevel pengar og dei aksjar og skuldbrev som er utferda til ihendehavaren.

Utlegg og anna tvangsførføring i fiendegods kan ikkje fremjast utan samtykke frå direktoratet. Det same gjeld inndraging i konkursbu.

§ 5. Alle som skuldar pengar eller andre ytingar til fienden, eller som eig, sit inne med, forvarar, råder over eller har tilsyn med fiendegods, pliktar å melda dette til direktoratet på den måten og innan den frest som direktoratet fastset. Det same gjeld alle som styrer eller er med i styringa av norske selskap eller andre føretak, som fienden har part i. Direktoratet kan med ålmenne reglar eller serleg føresegn gjera unnatak frå meldeplikta.

Direktoratet kan gjera etterøkjingar til å få oversyn over fiendegods. Med tilføre av dette kan det krevja opplysningar av offentlege og kommunale styremakter, einskildmenn og institusjonar. Det kan og krevja å få granska forretnings-, styre- og møtebøker og andre dokument og bøker. Er det turvande kan det krevja å få sjå over verde eller stader der det finst verde. Politiet skal hjelpa til med slike etterøkjingar, når direktoratet krev det. Direktoratet kan gjeva skifteretten pålegg om å registrera og om det trengst forsegle fiendegods i domssokna. Den lovsette teingsskyldnaden for offentlege tenestemenn, bankar, sakførarar, meklarar og andre tek ikkje fri frå plikt til å gjeva melding eller opplysningar etter denne lova eller føresegnar som er gjevne med heimel i denne lova.

Alle som med tilføre av tenesta får opplysningar etter denne

22 mars. paragrafen, skal så langt det ikkje stridar mot tenesteplikta, teia
 Nr. 4. heilt med det som dei har fått vita. Dei må ikkje i sin nærings-
 verksemd gjera bruk av løyndhaldne driftsgreier eller framgangs-
 måtar, som dei på denne måten har fått kjennskap til.

§ 6. Den retten som eigaren eller rettshavaren har til fiende-
 gods, går av seg sjølv over på direktoratet, så framti ikkje unnatak
 etter § 4, andre punktum er til hinder. Er retten tinglyst eller inn-
 førd i offentleg register elles, bør merknad gjerast i registret.

§ 7. Direktoratet kan utan hinder av føresegnene i lov om for-
 sikringsavtaler frå 6 juni 1930 gjera gjeldande mot selskapet dei
 rettane fienden har som trygdetingar, trygdehavar eller ytingsmot-
 taker etter ei livstrygdeavtale. Direktoratet kan krevja atterkjøps-
 verdet dersom fienden sjølv hadde denne retten. Er det slik trygding,
 som ikkje fører med seg rett til atterkjøp kan direktoratet krevja
 kapitalverdet av den fripolisen som fienden hadde havt rett til på
 grunnlag av trygdeavtale og premiebetalingane som er gjorde.

§ 8. Den som etter rettshandel med fienden i okkupasjonstida
 har slike eigedomsverde som er nemnde i § 2 a—f, må føra prov for at
 han ikkje har fått dei pro forma eller i gåve. Gåve som fienden har
 gjeve etter 8 april 1940 kan direktoratet krevja gjort om inkje med
 den fylgja at gåva eller restverdet tilfell direktoratet.

§ 9. Når det trengst for kontrollen med fiendegods kan Kongen
 fastsetja at ihendehavaraksjar som norsk aksjeselskap har ferda ut
 skal kallast inn til ombyting av aksjebrev. Liknande vedtak kan
 gjerast for ihendehavaraskuldbrev som er ferda ut av selskap eller
 annan skipnad med sete her i riket. Vedtaket kan gjelda einskilde
 eller alle serier av aksjar eller ihendehavaraskuldbrev. Kongen gjev
 nærare føresegner til gjennomføring av ombytinga, m. a. om kunn-
 gjering av innkallinga, og om tid og stad for innlevering.

Aksjar og ihendehavaraskuldbrev, som er innkalla til ombyting
 etter førre leden held opp å gjelda når den fastsette innleverings-
 fresten er ute.

Nye aksjar og ihendehavaraskuldbrev som vert ferda ut i staden
 for slike som etter § 2 er fiendegods, vert tekne under styring av
 direktoratet. Det same gjeld nye aksjar og ihendehavaraskuldbrev, som
 kjem i staden for slike som ikkje er levert inn i rett tid.

Vert aksjar eller ihendehavaraskuldbrev først levert inn etter at
 den fastsette fresten er ute, og ihendehavaren provar at dei ikkje
 har vore i fiende-eige etter 1 januar 1943, og at korkje han eller
 målsmannen hans er å lasta for at innlevering ikkje er gjord i rett
 tid, kan vedkomande departement samtykkja i at han får utlevert
 tilsvarende mange aksjar eller ihendehavaraskuldbrev av direktoratet.

§ 10. Når det er mest truleg at dokumentet høyrer til fienden
 og ikkje kan finnast her i riket, kan direktoratet med samtykkje av

vedkomande departement kalla inn innehavaren av aksje eller anna 22 mars.
verdepapir som er utferda av norsk rettssubjekt, så framt det er tur- Nr 4.
vande å ha dokumentet til stades for at den retten som er knytt til
det, kan gjerast gjeldande eller verta utnytta. Innkalling vert gjord
med tri månader varsel og kunngjord såleis som departementet fast-
set. Melder ingen rettshavar seg før fresten er ute, gjeld ikkje doku-
mentet lenger. Direktoratet går då inn i rettshavaren sin rett og kan
krevja at det vert ferda ut nytt dokument.

Føresegnene i førre leden gjeld ikkje dei skuldbrev og aksjar som
lyder på ihendehavaren.

Trygdebrev som gjev ein fiende rettar mot eit trygdslag, kan
direktoratet med samtykkje frå departementet krevja mortifisert i
samsvar med lov om forsikringsavtaler frå 6 juni 1930 § 114, siste
leden, dersom det er mest truleg at trygdebrevet ikkje kan finnast
her i riket.

§ 11. Direktoratet kan ta dei rådgjerder som det held turvande
til å tryggja, halda ved like eller utnytta fiendegods som det har
til styring eller som den opphavelge eigaren, innehavaren eller annan
styrer sjølv med samtykkje og under kontroll av direktoratet. Der-
som det er tenlegt skal eigedomen seljast og vederlaget takast under
styring på vanleg måte. Næringsverksemd som høyrer fienden til,
kan takast under styring av ein styrar som direktoratet nemner
opp, om det er naudsynt for å hindra tap. Styraren skal etter nærare
tilvisingar og under kontroll av direktoratet taka dei rådgjerder, som
føremålet krev.

Kongen gjev nærare føresegner om styringa og salet av fiende-
gods.

§ 12. Ikkje oppfylte økonomiske kontrakter med dei rettssubjekt
som er nemnde i § 1 a og c eller med fiendsleg statsborgar som har
bustad eller fast tilhald på fiendeområde, skal reknast for bortfalne
ved frigjeringa når ikkje anna fylgjer av denne paragrafen.

Når slike kontraktar som er nemnde i første leden heilt eller
i nokon mon er oppfylde av fienden, har direktoratet rett til å gå
inn i dei. Nyttar det ikkje denne retten kan det gjera gjeldande alle
rettar som bortset frå krigstilstanden hadde tilkomme fienden, når
kontrakten fall bort.

Ifall fienden ikkje har oppfylt kontrakten heilt ut er det ikkje
høve til å gå inn i kontrakten utan at dei attståande skyldnadene
vert oppfylt, med dei avvik som kan fylgja av lov eller onnor bin-
dande føresegn. Slik oppfylling kan ikkje krevjast utan at kravet
vert framsett innan rimeleg tid etter at det vart høve til det.

Direktoratet kan fastsetja at kontrakter som skulle falle bort
etter denne paragrafen likevel skal stå ved lag eller falla bort på eit
anna tidspunkt.

22 mars.
Nr. 4.

Vedkomande departement eller den som det gjev fullmakt kan gjeva nærare føreseigner om handsaming og avgreiing av kontraktrettar som nemnt i denne paragrafen.

§ 13. Fiendegodset vert ståande under direktoratet i samsvar med føresegnene i denne lova til Stortinget har avgjort kva som skal gjerast med det.

Når serlege grunnar ligg føre, kan Kongen eller den han gjev fullmakt, fastsetja at fiendegods skal frigjerast tidlegare etter nærare fastsette reglar.

§ 14. Når eigedom som nemnt i § 2 a—f høyrer til nokon som ikkje er borgar i fiendestat, men bur eller har fast tilhald på fiendehomsråde, skal melding gjevast til direktoratet i samsvar med føresegnene i § 5.

Slik eigedom kan direktoratet ta seg av etter reglane i § 13, dersom ingen har tilsyn med han etter fullmakt frå eigaren.

§ 15. Alle som i eige eller annan manns namn råder over eller har tilsyn med fast eigedom, lausøyre, verdepapir og anna eigedomsverde av kva slag som helst i fiendeeige i utlandet, skal gjeva melding til direktoratet på den måte og innan den frest som direktoratet fastset. Meldeplikta gjeld berre folk, som bur eller har fast tilhald her i riket, og selskap og andre juridiske personar, som har sete i riket.

Det er forbode for dei som høyrer heime her i riket å avhenda, leggja hefte på, bruka opp eller annaleis råda over gods som går inn under første leden på ein slik måte at det kjem bort eller minnar serleg i verde. Direktoratet kan med almenne reglar eller serlegt løyve gjera unnatak frå dette forbodet.

Føresegnene i denne paragrafen gjeld ikkje eigedom som er fiendegods etter § 2.

§ 16. Bryt nokon denne lova eller føreseigner gjevne med heimel i henne, vert han straffa med bot opp til kr. 100 000 eller fengsel opp til eitt år eller med begge desse straffene. Er brotet gjort av aktløyse er straffa bot opp til kr. 50 000. Straffeboda gjeld og freistnad (jfr. straffelova § 49) og medverking.

Brot etter førre leden vert rekna for misferd (jfr. straffelova § 2, andre leden). Dersom nokon let vera å gjeva melding etter § 5 eller § 15 eller gjev urett eller ufullstendig melding, kan det godset som misferda gjeld verta inndrege med dom hjå den skuldige eller den som han var målsmann for, utan straffesøksmål eller høve til straffesøksmål mot nokon.

Brot etter denne paragrafen vert ikkje påtala utan etter krav frå direktoratet. Føresegnene gjeld og åtferd i utlandet av norsk statsborgar og andre som høyrer heime i Noreg.

§ 17. Denne lova tek til å gjelda straks.

Samstundes vert desse føresegnene sett ut av kraft:

Provisorisk anordning frå 9 mars 1945 om forbud mot forbin- 22 mars.
delse med fienden. Nr. 4.

Provisorisk anordning frå 9 mars 1945 om behandling av fiendtlig eiendom.

Di hev Vi godkjent og stadfest, liksom Vi hermed godkjenner og stadfester dette vedtaket som lov, under Vår hand og riksseglet.

Gjeve på Oslo slott 22 mars 1946.

HAAKON.

(L. S.)

Einar Gerhardsen.

Leif Østern.

Kongelig resolusjon.

22 mars.

1. I henhold til § 1 i lov av 6 mars 1935 om fredning av sel, skal det i året 1946 være forbudt å fange, jage, anskytte eller drepe sel eller klappmyss eller medvirke dertil i tiden til og med 23 mars kl. 7.⁰⁰ innen det område som ligger mellom 67° og 77° nordlig bredde og mellom 5° østlig lengde og 17° vestlig lengde Greenwich meridian.

2. Overtredelse av dette forbud straffes med bøter eller med fengsel inntil 3 måneder. På samme måte straffes reder som har gitt ordre til overtredelsen, likeså skipsfører eller fangstleder — når overtredelsen er begått av noen av mannskapet eller av deltakere i ekspedisjonen — såframt han ikke godtgjør at han har gjort det han kan for å hindre overtredelsen.

Den ulovlige fangst eller dens verdi blir å inndra til fordel for statskassen. Dessuten kan fartøy og fangstutstyr eller verdien av dette inndras helt eller delvis når rederen eller skipsføreren eller fangstlederen er straffskyldig etter denne bestemmelse.

Utgiver: Statsråd-sekretær Leif Østern.